

**PASTABŲ APTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. LIEPOS 1 D. NUTARIMO
NR. 709 „DĖL IKIPREKYBINIŲ PIRKIMŲ VYKDYMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO
POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

**2019 m. lapkričio 7 d. Nr. (21.11-62)-252-164
Vilnius**

Posėdis vyko: 2019 m. lapkričio 7 d.
Posėdžio sekretorė: Rita Šniukienė

Dalyvavo:

Zita Duchovskienė – Švietimo, sporto ir mokslo ministerijos (toliau – ŠMSM) Studijų, mokslo ir technologijų departamento Technologijų ir inovacijų skyriaus vedėja;
Jolanta Kairė – Lietuvos mokslo tarybos (toliau – LMT) teisės ir personalo skyriaus vedėja;
Darius Trinkūnas – Teisingumo ministerijos (toliau – TM) Teisės sistemos grupės vyresnysis patarėjas;
Rosita Griciūtė – Krašto apsaugos ministerijos (toliau – KAM) Gynybos resursų agentūros vyriausioji patarėja;
Artūras Malysis – VšĮ Vyriausybės strateginės analizės centro (toliau – STRATA) Inovacijų politikos analizės skyriaus politikos analitikas;
Aurelija Kazlauskienė – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – EIM) Inovacijų ir pramonės departamento Inovacijų politikos skyriaus patarėja;
Rita Šniukienė – EIM Inovacijų ir pramonės departamento Inovacijų politikos skyriaus patarėja.

DARBOTVARKĖ:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl MTEP paslaugų pirkimų vykdymo tvarkos“ projekto aptarimas (TAIS Nr. 19-10623).

SVARSTYTA: posėdžio sekretorė susirinkusiems institucijų atstovams pristatė šių nutarimo punktų ir papunkčių pakeitimus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba buvo atsižvelgta iš dalies, ir dėl kurių reikėtų pasitarti: 20 p., 24 p., 31 p., 39 p., 43.4, 61.3 p., 63p., 89 p., 126 p. (KAM pastabos); 63.10, 64.3, 103 p. (STRATA pastabos), 56.2 p., 28.2, 35.2, 35.4, 80.7, 81 p., 63.7 p., 67 p., 71 p., 15 p. (TM pastabos).

Dėl 20 p.: R. Griciūtė pasiūlė atsisakyti reikalavimo į pirkimų komisijas skirti LMT ekspertą (*past. naujas 19 p.*). Z. Duchovskienė pasisakė, kad LMT ekspertas užtikrins, kad bus nupirkta MTEP paslauga. J. Kairės nuomone, LMT atstovo vaidmuo komisijoje – MTEP paslaugos pobūdžio įvertinimui. Tačiau J. Kairė pažymėjo, kad jei vyktų daug pirkimų ir jie vyktų dažnai, reiktų užtikrinti, kad LMT būtų skirta pakankamai laiko eksperto paskyrimui.

Dėl 26 p.: R. Griciūtė pastebėjo, kad Aprašo 24 p. nustatyta, kad MTEP paslaugų pirkimo komisija sudaroma iš ne mažiau kaip 3 asmenų, ir pasiūlė Aprašo 26 p. (*past. naujas 25 p.*) patikslinti nustatant, kad komisijos posėdžiai ir priimami sprendimai yra teisėti, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė visų komisijos narių, o jeigu komisija sudaryta iš 3 asmenų – kai posėdyje dalyvauja visi komisijos nariai. Z. Duchovskienė ir J. Kairė sutiko su siūlymu.

Dėl 31 p.: R. Griciūtė pasiūlė tikslinti 31 p. (*past. naujas 30 p.*) formuluotę nustatant, kad pirkimo vykdytojas gali pasikviesti nepriklausomų ekspertų konsultuoti klausimu, kuriam reikia specialių žinių ar vertinimo ne tik iš LMT ar MITA. Z. Duchovskienė ir J. Kairė patvirtino, kad LMT ir MITA

turi įvairių mokslo sričių ekspertų duomenų bazę. LMT ar MITA ekspertais gali tapti ekspertams keliamus reikalavimus atitinkantys mokslininkai.

Dėl 39 p. R. Griciūtė pasiūlė Aprašo 39 p. papildyti nustatant pirkimo, vykdomo neskelbiamų derybų žodžiu, eiga. Z. Duchovskienė patikslino 39 p., kurį pasiūlė taikyti neskelbiamoms deryboms, vykdomoms žodžiu ir raštu.

Dėl 43.4 p. R. Griciūtės teigimu, galimybė apklausos procedūrą vykdyti žodžiu Apraše nenumatyta. Z. Duchovskienė pasiūlė patikslinti 43.4 p. (*past. naujas 42.4 p.*) išbraukiant „jeigu apklausa atliekama raštu – pakviestų“.

Dėl 61.3 p. (*past. naujas 11.3 p.*) R. Griciūtė pasiūlė naudoti vertės už pinigus formuluotą nustatant, kad vertinant dalyvių pasiūlymus ir jų ikiprekybinio pirkimo metu suteiktų MTEP paslaugų rezultatus, dėmesys turi būti skiriamas didžiausią pridėtinę vertę kuriantiems pasiūlymams už pagrįstą kainą. R. Šniukienės ir A. Kazlauskienės nuomone, „rinkos kaina“ yra „pagrįsta kaina“ tada, kai ji nustatoma viešų konsultacijų su rinkos dalyviais metu.

Dėl 63 p. (*past. naujas 60 p.*) R. Griciūtė pasiūlė atsisakyti koordinuojančiosios institucijos atstovų skyrimo į pirkimo vykdytojo komisiją, išskyrus atvejus, kai koordinuojančioji institucija kofinansuoja ikiprekybinį pirkimą, nes koordinuojančiosios institucijos dalyvavimas visuose pirkimo etapuose turint sprendimo teisę kelia abejonių dėl šios institucijos nešališkumo vykdant priežiūrą. R. Šniukienė pastebėjo, kad koordinuojančioji organizacija, tiesiogiai dalyvaudama pirkimo komisijoje, vykdo ikiprekybinio pirkimo priežiūrą, kadangi:

- 1) pirkime dalyvauja ne vien tik pirkimo vykdytojo atstovai – taip sumažinama korupcijos rizika;
- 2) tiesiogiai kontroliuojamos ikiprekybinių pirkimų procedūros;
- 3) pirkimo vykdytojui paprastai trūksta kompetencijų vykdyti ikiprekybinį pirkimą (tai – naujas pirkimo būdas Lietuvoje), todėl koordinuojančiosios organizacijos atstovų dalyvavimas kompensuoja kompetencijų trūkumą.

Dėl 89 p. (*past. naujas 87 p.*) R. Griciūtė pasiūlė patikslinti 89 p. nustatant, kad ikiprekybinių pirkimų atveju kaina nėra esminis pakeitimas. A. Kazlauskienės ir R. Šniukienės nuomone, pasiūlymo esmės keitimai, ypatingai susiję su kaina, negalimi, nes tai būtų nesąžininga kitų pasiūlymus pateikusių teikėjų atžvilgiu ir leidžiant keisti kainą galimai būtų pažeidžiami kitų paslaugos teikėjų teisėti lūkesčiai. ŠMSM, LMT ir TM atstovai tam pritarė.

Dėl 126 p. (*past. naujas 125 p.*) R. Griciūtės nuomone, pirkimas vykdomas pirkimo vykdytojo vardu, todėl sprendimą tenkinti pretenziją ar jos netenkinti gali priimti tik pirkimo vykdytojas. EIM atstovės pasiūlė pateikti derinti 126 p. formuluotę el. p.

Dėl 63.10, 64.3, 103 p. (*past. nauji 60.10, 61.3, 102 p.*) A. Malysis pasiūlė projekte atsisakyti nuostatų, susijusių su Tarybos įtraukimu į didelės vertės ikiprekybinių pirkimų svarstymą, pasirenkant kitus būdus aprobuoti tokius pirkimus arba stiprinant ekspertų, kuriems patikėtas šių projektų vertinimas, kompetenciją. EIM atstovės priminė, kad 2021–2030 metų Nacionalinės pažangos programos projekte inovacijų paklausos skatinimą siūloma įtvirtinti visose viešojo valdymo srityse, o ikiprekybiniai pirkimai yra vienas inovacijų skatinimo būdų, todėl kompetentingo organo, užtikrinančio valstybės veiksmų koordinavimą ir sinergiją, pritarimas yra svarbus. EIM teigimu, dėl susiklosčiusios situacijos Taryba šiuo metu yra reikalinga norint patvirtinti 4 didelės vertės projektus. EIM nuomone, atsižvelgiant į tai, kad Tarybos vaidmuo mokslo, technologijų ir inovacijų sistemoje turėtų būti strateginis, planuojama bendradarbiauti su STRATA ieškant kitų ikiprekybinių pirkimų kontrolės mechanizmų ir su laiku atsisakyti Tarybos paslaugų svarstant ikiprekybinių pirkimų projektus.

Paminėta, kad šiuo finansiniu laikotarpiu naujų priemonės „ikiprekybiniai pirkimai LT“ kvietimų neplanuojama ir egzistuoja menka tikimybė, jog pirkimo vykdytojai inicijuos didelės vertės ikiprekybinius pirkimus nuosavo biudžeto lėšomis per artimiausius 6-9 mėn. (Lietuvoje visi ikiprekybiniai pirkimai šiuo metu vykdomi tik su ESIF finansavimu). A. Kazlauskienė paprašė STRATA atsiimti pastabą.

Dėl 56.2 p. D. Trinkūno nuomone, 56.2 p. (*past. naujas 55.2 p.*) turėtų būti kalbama apie atvejus, kai buvo nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai. Z. Duchovskienė pasiūlė 56.2 p. formuluotę.

Dėl 28.2, 35.2, 35.4, 80.7, 81. (*past. nauji 27.2, 34.2, 34.4, 78.7, 79 p.*) D. Trinkūnas pasiūlė, kad, siekiant teisinio aiškumo, 28.2, 35.2, 35.4, 80.7, 81 p. turėtų būti įtvirtinta, kad pasiūlymo vertinimo kriterijai (taip pat sutarties vykdymo kriterijai, jei tokie nustatomi) turi būti objektyvūs ir susieti su sutarties dalyku. A. Kazlauskienė ir R. Šniukienė pasiūlė pateikti derinti bendrą formuluotę, taikomą visam Aprašui, el. p.

Dėl Aprašo 63.7 p., 67 p. D. Trinkūno teigimu, Aprašo 63.7 p., 67 p. (*past. senasis 63.7 p. išbrauktas, 67 p. atitinka naujas 64 p.*) turi perigaliojimo požymių. Kitų institucijų tvirtinamuose dokumentuose galėtų būti reglamentuojamos tik vidinės tų institucijų procedūros, tačiau esminės sąlygos turėtų būti nustatytos Apraše. Be to, Aprašo 67 p. neapibrėžtas subjektas, turintis priimti šiame punkte nurodytą teisės aktą. R. Šniukienės nuomone, MITA yra vienintelė inovacijų politiką įgyvendinanti agentūra, taip pat ir ikiprekybinių pirkimų kompetencijos centras, teikiantis konsultacijas ikiprekybinių klausimais. Priemonė „Ikiprekybiniai pirkimai LT“ yra nauja priemonė Lietuvoje (kol kas dar nėra nė vieno pirkimo vykdytojo, įgyvendinusio ikiprekybinio pirkimo projektą). MITA dalyvauja įvairiuose ESIF lėšomis finansuojamuose projektuose, kurių rėmuose rengia metodiką, teikia sutarčių pavyzdines formas ir pan., reikalingas pirkimo vykdytojams (komentaras dėl 63.7 p. „priima Aprašo įgyvendinamuosius teisės aktus, tvirtina ikiprekybinių pirkimų dokumentų ir sutarčių pavyzdines formas, rekomendacijas“). Be to, MITA pasamdyti ekspertai teikia išvadas dėl planuojamo pirkimo atitikimo ikiprekybinio pirkimo reikalavimams todėl, kad pirkimo vykdytojas dažniausiai tokių kompetencijų neturi (komentaras dėl 67. „Pirkimo vykdytojas, siekdamas vykdyti ikiprekybinį pirkimą, privalo gauti koordinuojančiosios organizacijos teigiamą išvadą dėl planuojamo pirkimo atitikimo ikiprekybinio pirkimo reikalavimams. Dokumentai koordinuojančiosios organizacijos vertinimui yra teikiami vadovaujantis Ikiprekybinių pirkimų dokumentų vertinimo koordinuojančioje organizacijoje tvarkos aprašu“). A. Kazlauskienės teigimu, Aprašo 70 ir 71 p. taip pat yra nustatyta, ką pirkimo vykdytojas turi pateikti koordinuojančiajai organizacijai ir ką koordinuojančioji organizacija daro.

Dėl 71 p. (*past. naujas 68 p.*) D. Trinkūnas pastebėjo, kad pirmame minimo punkto sakinyje turėtų būti apibrėžtas terminas, per kurį turi būti įvertinti Aprašo 70 p. nurodyti dokumentai. EIM atstovės pasiūlė pateikti derinti 71 p. formuluotę el. p.

15 p. (*past. naujas 12 p.*) D. Trinkūno nuomone, ikiprekybinių pirkimų dalyviui keliami reikalavimai iš esmės yra dalyvių pašalinimo pagrindai ir tokiu būdu gali užkirsti bet kokią galimybę ekonominės veiklos vykdytojams dalyvauti ikiprekybiniuose pirkimuose, todėl šie reikalavimai turėtų būti įtvirtinti įstatyme. R. Šniukienė pastebėjo, kad Viešųjų pirkimų įstatymu nėra reglamentuota galimybė pirkimo vykdytojui išsiaiškinti, ar teikėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti MTEP paslaugų pirkimo sąlygas Viešųjų pirkimų įstatymo 15 straipsnio 2 dalies (t. y. išimties) taikymo atveju, todėl ir pasiūlė nustatyti reikalavimus teikėjams nutarime tol, kol šios nuostatos bus įtvirtintos Viešųjų pirkimų įstatyme arba kt. įstatyme. Atsakydamas į tai, D. Trinkūnas pakartojo, kad reikalavimų dalyviams nuostata turi būti įtvirtinama atliekant įstatymo pakeitimus.

Priešingu atveju galimi neatitikimai Konstitucinio Teismo doktrinai ir galimos pasekmės – nuostatų pripažinimas prieštaraujančiomis Konstitucijai.

NUTARTA.

20 p. (*past. naujas 19 p.*) formuluotė lieka nekeista, derinimo pažymoje pastaba teikiama su žyma „neatsižvelgta“;

26 p. (*past. naujas 25 p.*) patikslinta formuluotė: „MTEP paslaugų Pirkimo komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Pirkimo komisijos narių, o jeigu Komisija sudaryta iš 3 asmenų – kai posėdyje dalyvauja visi Komisijos nariai.“ KAM atsiėmė pastabą.

31 p. (*past. naujas 30 p.*) KAM atsiėmė pastabą.

39 p. patikslinta formuluotė, KAM atsiėmė pastabą:

39. Neskelbiamoms deryboms taikomi šie etapai:

39.1. MTEP paslaugų teikėjas(-ai) kviečiamas(-i) pateikti pasiūlymus;

39.2. deramasi su MTEP paslaugų teikėju(-ais) ir vertinami galutiniai pasiūlymai bei nustatomas laimėjęs pasiūlymas. Tuo atveju, kai neskelbiamose derybose dalyvauja vienas MTEP paslaugos teikėjas, neprivaloma prašyti pateikti galutinio pasiūlymo.

43. (*past. naujas 42 p.*) patikslinta formuluotė, KAM atsiėmė pastabą:

42. Apklausą vykdoma šiais etapais:

42.1. MTEP paslaugų teikėjai kviečiami raštu pateikti pasiūlymus;

42.2. patikrinama, ar MTEP paslaugos teikėjas atitinka Aprašo 12 punkte nurodytus reikalavimus;

42.3. patikrinama, ar MTEP paslaugų teikėjai atitinka keliamus kvalifikacijos reikalavimus;

42.4. vadovaujantis pirkimo dokumentuose nustatytais sąlygomis, nagrinėjami ir vertinami MTEP paslaugų teikėjų pateikti pasiūlymai.

61.3 p. (*past. naujas 11.3 p.*) KAM atsiėmė pastabą.

63 p. (*past. naujas 60 p.*) formuluotė lieka nekeista, derinimo pažymoje pastaba teikiama su žyma „neatsižvelgta“.

89 p. (*past. naujas 87 p.*) formuluotė lieka nekeista, derinimo pažymoje pastaba teikiama su žyma „neatsižvelgta“.

126 p. (*past. naujas 125 p.*) EIM teikia derinti formuluotę KAM darbo tvarka.

63.10, 64.3, 103 p. (*past. nauji 60.10, 61.3, 102 p.*) EIM paprašius STRATA atsiimti pastabą, STRATA atstovas pažadėjo pateikti STRATA poziciją el. paštu.

56.2 p. (*past. naujas 55.2 p.*) patikslinta formuluotė: „*pasiūlymą pateikęs MTEP paslaugų teikėjas atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus tais atvejais, kai jie buvo nustatyti*“. TM atsiėmė pastabą.

28.2, 35.2, 35.4, 80.7, 81 p. (*past. nauji 27.2, 34.2, 34.4, 78.7, 79 p.*) EIM pasiūlė pateikti TM derinti bendrą formuluotę, taikomą visam Aprašui, el. p.

63.7 p., 67 p. (*past. senasis 63.7 p. išbrauktas, 67 p. atitinka naujas 64 p.*) TM atsiėmė pastabą su sąlyga, jog lydraštyje bus argumentuojama dėl MITA, kaip kompetencijų centro, funkcijų.

71 p. (*past. naujas 68 p.*) EIM pasiūlė pateikti derinti TM 71 p. formuluotę el. p.

15 p. (*past. naujas 12 p.*) formuluotė lieka nekeista, derinimo pažymoje pastaba teikiama su žyma „neatsižvelgta“.

Posėdžio sekretorė

Rita Šniukienė